

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

محمد محق

۱۳ اکتوبر ۲۰۲۲

محمد محق

وزیر تحصیلات طالبان در ننگرهار، دکتورای افتخاری یا دکتورای شرمساری

در "پوهنتون ننگرهار" به وزیر تحصیلات عالی طالبان دکتورای افتخاری داده شد. اگر چه این عمل چاپلوسانه اعتبار علمی ندارد، و تنها بی‌باوری گردانندگان آن دانشگاه را به معیارها و ضوابط علمی آشکارتر می‌سازد، اما ذات چنین کاری زنگ خطری را که در عرصه‌های اکادمیک افغانستان به صدا در آمده بود طنین‌اندازتر می‌کند.

دکتورای افتخاری اساساً سندی علمی نیست، بلکه تقدیرنامه‌ای است که به پاس زحمات شایان و درخشان کسی در یکی از عرصه‌ها داده می‌شود. مثلاً دانشگاه آکسفورد به آن دسته از نخست‌وزیران بریتانیا که از این دانشگاه فارغ التحصیل شده بودند، پس از بررسی کارنامه آنان در دوران نخست‌وزیری، دکتورای افتخاری داد، به استثنای مارگاریت تاچر که نقش او در حمایت از آموزش عالی آن کشور مورد انتقاد قرار داشت. طبق ضوابط دانشگاهی، کسی که چنین تقدیرنامه‌ای دریافت می‌کند حق استفاده از کلمه دکتور را در پیش‌وند نام خود ندارد. حتی شماری از دانشگاه‌های جهان مانند انستیتوت تکنالوجی ماساچوست، دانشگاه کرنیل و دانشگاه استنفورد امریکا در پالیسی خود اعطای دکتورای افتخاری را ممنوع قرار داده‌اند.

نه تنها دکتورای افتخاری، بلکه اعطای هر تقدیرنامه دیگری از سوی نهادی که زیر سلطه و کنترل خود شخص دریافت کننده قرار دارد مصداقی از فساد اداری است، زیرا زیردستان وی برای تملق دست به این کار می‌زنند تا حمایت بیش‌تر او را برای ترفیعات علمی و دریافت مزایای مادی به دست بیاورند. چنین عملی بیش از هر جا در نهادهای اکادمیک زشت به نظر می‌رسد و مایه شرمندگی است، به ویژه دادن تقدیرنامه به کسانی که دشمنی با مکتب و دانشگاه در خون شان نهفته است!

پرسش اساسی در این باب این است که عبد الباقی حقانی بر اساس کدام دستاوردهای درخشان سزاوار تقدیر و دریافت دکتورای افتخاری شده است؟ او در صورتی شایسته تقدیر می‌بود که پشتیبان استقلال دانشگاه‌ها در برابر طالبان بی‌سواد، حامی استادان و جایگاه آنان در برابر تفنگ به دست طالب، مشوق آزادی پژوهش‌های علمی، طرفدار افزایش

بودجه تحقیقات علمی معطوف به مشکلات مردم، تقویت کننده ژورنال‌های علمی در دوران مسئولیت‌داری، موجب افزایش شمار دانشجویان دانشگاه‌ها و سبب شکوفائی محیط‌های اکادمیک می‌بود.

گزارش‌های موجود از دانشگاه‌های افغانستان در یک سال گذشته نشان می‌دهد که همه چیز وارونه است. در این مدت شمار بزرگی از بهترین اعضای کدر علمی کشور از روی ناچاری راهی دیار غربت شده‌اند و همین به تنهایی برای شرمساری عبد الباقی حقانی کافیسست، چه رسد به افزایش محدودیت‌ها بر دانشجویان، محرومیت رسمی دختران از برخی رشته‌های علمی، تحمیل فضای سانسور بر دانشگاه‌ها، جلوگیری از آزادی بیان و اندیشه، و فروختن امید به آینده تحصیلات دانشگاهی.

وزیر تحصیلات عالی باید نماینده ارزش‌های جهان دانشگاهی و مدافع آن در درون دستگاه قدرت باشد نه نماینده و سخنگوی دستگاه قدرت در محیط دانشگاهی. اگر چاپلوسان دانشگاه ننگ‌ها را از خوی آزادگی برخوردار می‌بودند و به رسالت اکادمیک تعهد می‌داشتند، باید به وزیر خود دکترای شرمساری تقدیم می‌کردند تا درسی باشد برای هر کسی که بدون شایستگی بر صدر دانشگاه‌های کشور تکیه زند و سرنوشت متخصصان و دانشمندان آن را به بازی بگیرد.